

Haber-Yorum

Endonezya Kuvvetlerinin Gazze'ye Konuşlandırılması: Barışın Korunması Mı Yoksa Siyasi Bir Hata Mıdır?

Haber:

Endonezya, Başkan Trump'ın Barış Kurulu girişimi kapsamında Gazze'ye 8.000'e kadar asker göndermeye hazır olduğunu açıkladı; bu, misyona yönelik ilk ve en büyük genel taahhütlerinden birini temsil ediyor. Tuğgeneral Donny Pramono, Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto'nun nihai onayı beklenirken ilk etapta 1.000 askerin Nisan ayı başında konuşlandırılabilceğini açıkladı. Hükümet, bu konuşlandırmanın tamamen sivil nitelikte olacağını ve Gazze'de insani yardımı, istikrarı ve yeniden inşayı hedeflediğini vurguladı. Bu taahhüt, Washington'daki Barış Kurulu'nun açılış zirvesinden birkaç gün önce gerçekleşmiştir. Ancak bu girişim, Barış Kurulu'nu, Trump'ın Birleşmiş Milletler'e rakip olacak bir kurum kurma girişimi olarak gören ABD müttefikleri arasında şüpheler uyandırdı. Başlangıçta Gazze'de ateşkesi denetlemek amacıyla kurulan Barış Kurulu'nun tüzüğü, ona geniş bir küresel yetki vermekte ve bu da meşruiyeti, hesap verebilirliği ve siyasi motivasyonları konusunda endişelere yol açmaktadır. (New York Times)

Yorum:

Endonezya'nın, Barış Kurulu girişimi kapsamında Gazze'ye 8.000'e kadar asker gönderme planı, dış politikada cesur ancak tartışmalı bir adım olarak değerlendiriliyor. Cakarta bu görevi, -yeniden yapılanma, istikrar ve sivillerin korunmasını desteklemek gibi- tamamen insani bir çaba olarak nitelendirirken daha geniş olan siyasi bir yapı, göz ardı edilemeyecek endişe verici soruları gündeme getirmiştir.

Barış Kurulu, tartışmanın merkezinde yer almaktadır. Trump tarafından kurulan bu kurul, geniş yetkileriyle barışı teşvik etmekten ziyade, onaylı çok taraflı çerçevenin dışında Amerikan nüfuzunu pekiştirmeyi amaçlayan paralel bir küresel güvenlik organı olarak işlev görmeye çalışmaktadır. Analistler, doğru bir şekilde Barış Kurulu'nun Birleşmiş Milletler'e rakip olma riski taşıdığını işaret etmişlerdir; zira Barış Kurulu, Birleşmiş Milletler gibi aynı denetimlere, uzlaşma mekanizmalarına veya insan haklarıyla ilgili yükümlülüklerine tabi olmayan bir birliktir. Bu tür bir yapı altında yürütülen herhangi bir barışı koruma misyonu, temel meşruiyet endişeleri taşımaktadır.

Filistin'in kendi kaderini tayin hakkını destekleme ve işgali reddetme konusunda uzun bir geçmişe sahip olan Endonezya'nın Barış Kurulu çatısı altında yer alması ise, çelişkili sinyaller gönderme riski taşımaktadır. Cakarta, güçlerinin savaşa katılmayacağı ve misyonun Filistin'in egemenliğine saygı duyacağı konusunda ısrar ediyor. Ancak bu, daha büyük bir ikilemi çözmüyor:

Zira Endonezya, Trump'ın liderlik ettiği Gazze'deki istikrar planına katılarak, Filistin otoritesini uzaklaştıran ve Yahudilerin, Gazze, onun güvenliği ve insani yardımlar üzerindeki kontrolünü pekiştiren bir düzenlemeye meşruiyet kazandırabilir.

Operasyonel etkinlik meselesi de söz konusudur. Zira binlerce asker konuşlandırılmış olsa bile Endonezya, Yahudilerin askeri operasyonlarını kısıtlamayacak veya yardımlara yönelik kısıtlamaların devam etmesini engelleyemeyecektir. Bombardımanları, baskınları veya insanların yerinden edilmesini durduramayan bir barış koruma gücü, sembolik veya düşük riskli bölgelere hapsedilme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır; bu ise Filistinlilere sınırlı koruma sağlarken Yahudilere ise siyasi koruma sağlayan bir düzenlemedir.

Sonuç olarak Endonezya'nın niyetleri dayanışma ve insani kaygılara dayanıyor olabilir ancak iyi niyetler, yozlaşmış siyasi planları ortadan kaldırmaz. İşgali meşrulaştırdığı veya uluslararası hukuku ihlal ettiği şeklinde düşünölen bir çerçeve içinde yürütölen bir misyon, Endonezya'nın ahlaki duruşunu ve Filistin'in kurtuluşuna yönelik uzun süredir devam eden taahhüdünü zedeleyebilir.

Endonezya Filistin'e yönelik desteğini güçlendirmek istiyorsa, Filistin'deki soykırım ve sömürgeci projenin döneminin uzamasına katkıda bulunan siyasi temellere sahip olduğu konusunda yaygın olarak şüphelenilen bir girişime katılmak yerine, Yahudilerin ihlallerinden hesap sorulmasını talep etmeye yönelik çabalarını yoğunlaştırması daha iyi olacaktır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Abdullah Asvar